

	Јавна здравствена установа Болница „Свети Врачеви“ Бијељина Српске Војске 53			УП-10-111
Поступак са пацијентима у терминалном стадијуму болести				
Страна 1 од 3	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	3	2025-02-06	др Цвијетин Лукић, помоћник директора	Е

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1 Предмет упутства

Овим упутством дефинише се поступак са пацијентима у терминалном стадијуму болести који се налазе на лијечењу у Јавној здравственој установи Болници „Свети Врачеви“ Бијељина (у даљем тексту Болници Бијељина).

1.2 Подручје примјене

Ово упутство се примјењује у свим медицинским одјељењима и службама Болнице Бијељина.

1.3 Надлежности за примјену

За досљедну примјену овог упутства одговорни су помоћници директора, начелници/руководиоци организационих јединица, шеф Одсека онкологије, главна сестра болнице и главне сестре одјељења/служби, а дужни су га познавати сви запослени радници укључени у процес лијечења и њега болесника у терминалном стадијуму болести.

1.4 Искључења

- Нема.

2. ВЕЗА С ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Референтни документи

- Закон о здравственој заштити („Службени гласник“, важеће издање).
- Повеља о правима пацијената.
- Кодекс пословне етике.

2.2 Остали документи

- УП-10-086: Поступак процјене третмана бола код дјете.
- УП-10-075: Политике и поступци који се примјењују у процесу сестринства.
- УП-10-072: Превенција и третман декубиталних улцерација.
- УП-10-67: Интравенска апликација апликација лијека.

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

3.1 Термини

Поступци са пацијентима у терминалном стадијуму болести, усмјерени су на омогућавање комфора пацијенту и очување личног достојанства. Ово укључује; предузимање мјера за смањење бола, симптома, спречавање појаве симптома, задовољење психосоцијалних, емоционалних и духовних потреба пацијената и његове породице, као и укључивање пацијента и породицу у доношење одлука везаних за лијечење.

3.2 Скраћенице

- Нема.

Болница Бијељина	Страна 2 од 3	Издање:	Важи од:	УП-10-111
		3	2025-02-06	

4. ОПИС ПОСТУПКА (ПРОЦЕСА)

4.1 Поступак са пацијентима у терминалном стадијуму болести

Када у току лијечења пацијента постане видљиво да се пацијент налази у терминалном стадијуму болести, пацијенту се пружа између осталог, и супортивна нега која укључује и његову породицу. Будући да су досадашња истраживања показала да се пацијент најбоље и најсигурније осјећа у кругу породице, потребно је у колико је болница у могућности, успоставити сарадњу са породичним љекаром и предложити укључивање других служби које могу бити од користи овом пацијенту и члановима његове породице. Међутим, ако се исцрпи све могућности на примарном нивоу и пацијент поново буде смјештен на лијечење, запослени у Болници Бијељина максимално ће изаћи у сусрет захтјевима пацијента и чланова његове најуже породице у погледу лијечења и неге.

Супортивна терапија и нега болесника у терминалном стадијуму болести подразумијева сљедеће;

- Обезбјеђење удобности пацијента и редуковање бола. Терапија бола се спроводи кроз примјену постојећих протокола за смањење бола. Обезбјеђење удобности пацијента постиже се провођењем мјера за одржавање хигијене пацијената, вођењем рачуна о излучевинама, одржавањем постељног рубља и болесничке собе чистима и уреднима, обезбјеђивањем адекватне исхране, постављањем пацијента у одговарајући положај и савјесним провођењем мјера превенције декубитуса, описаних у упутству УП-10-072: *Превенција и третман декубиталних улцерација*, провођењем терапије, описане у упутству УП-10-67: *Интравенска апликација лијека*, као и примјеном другим мјерама током пружања здравствене неге.
- Осигурање достојанства и спокоја пацијенту у терминалном стадијуму болести.
- Пружити утјеху пацијенту и породици.

4.2 Осигурати достојанство и спокој пацијенту у терминалном стадијуму болести

- Потребно је испоштовати жељу пацијента да иде кући, и у том случају разговарати са породицом и припремити отпуст. Потребно је породицу или старатеље едуковати о томе како његовати пацијента у терминалном стадијуму. Нарочито, је потребно показати породици или старатељима како да аплицирају лијекове против болова. Важно је осигурати да породица или старатељ разумију важност давања лијека у право вријеме. Такође, треба објаснити како да осигурају лагодност пацијента, како је описано у горњем дијелу текста.
- Ако пацијент остаје у болници, треба покушати, у складу са могућностима, испунити захтјеве пацијената и породице. Поред обезбјеђивања физичке лагодности, важно је обезбједити да се пацијент осјећа сигурно, умирити му страхове и пружити му наду.
- То се ради тако што се пацијенту покаже да се брине о њему, да ће бити збринут и да неће остати сам. Страхове је могуће умиривати увјеравањем пацијента да неће патити, и да неће умријети сам.
- Треба дати наду, али не и лажна увјерења. Пацијенту треба постављати краткорочне циљеве (нпр. тамо гдје околности дозвољавају, разговарати о будућности пацијентове породице, подсјетити пацијента да се може надати добром сутрашњем дану или да му треба стићи посјета његове дјеце, породице или пријатеља и сл.).
- Пацијенту се може омогућити довођење нотара или овлашћеног лица за давање пуномоћи или састављање тестаментa.
- Такође може се омогућити духовна или душевна нега, ако то пацијент жели. То може бити представник болнице, психолог, социјални радник, свештеног лица и др.
- Уколико то дозвољавају околности, потребно је дозволити родбини да буде уз пацијента до последњег тренутка његовог живота.

Болница Бијељина	Страна 3 од 3	Издање:	Важи од:	УП-10-111
		3	2025-02-06	

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

5.1 Прилози

- Нема.

5.2 Обрасци

- Нема.

